

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 39

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κα Αναστασία - Αικατερίνη
Αλεξοπούλου

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 731/29.10.2021 Ερώτηση με θέμα:
«Υποβάθμιση των ανθρωπολογικών και παλαιοντολογικών ευρημάτων του σπήλαιου
Πετραλώνων Χαλκιδικής»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 731/29.10.2021 Ερώτησης της Βουλευτού κας Αναστασίας - Αικατερίνης Αλεξοπούλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το σπήλαιο Πετραλώνων Χαλκιδικής αποτελεί ένα μεγαλειώδες μνημείο της φύσης και συγχρόνως ένα εξαιρετικά σπουδαίο αρχαίο μνημείο. Στο εσωτερικό του βρέθηκε το γνωστό κρανίο των Πετραλώνων, το αρχαιότερο ανθρώπινο λείψανο που έχει βρεθεί μέχρι σήμερα στον ελλαδικό χώρο και ένα από τα πληρέστερα διατηρημένα στην Ευρώπη. Πρόκειται για την πρωιμότερη αρχαιολογική θέση της χώρας μας και μια από τις αρχαιότερες και σημαντικότερες της Ευρώπης.

Το σπήλαιο ανακαλύφθηκε το 1959, ενώ ένα χρόνο αργότερα βρέθηκε το ανθρώπινο κρανίο. Αμέσως μετά την ανακάλυψή του, το σπήλαιο αποτέλεσε πεδίο έρευνας, αρχικά από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και στη συνέχεια από την Ανθρωπολογική Εταιρεία Ελλάδος. Οι ανασκαφές που διενεργήθηκαν στο εσωτερικό του ανέδειξαν τη μεγάλη επιστημονική του σημασία και έφεραν στο φως πολυάριθμα παλαιοντολογικά κατάλοιπα καθώς και αρχαιολογικά ευρήματα της Παλαιολιθικής Εποχής. Τη δεκαετία του 1970 αναδείχθηκε σε επισκέψιμο μνημείο. Λόγω της σπουδαιότητάς του, εξελίχθηκε σε ένα από τα πλέον γνωστά αξιοθέατα της Χαλκιδικής και σε έναν από τους πλέον επισκέψιμους αρχαιολογικούς χώρους της βόρειας Ελλάδας.

Λόγω των εκτεταμένων φθορών που είχε υποστεί το σπήλαιο Πετραλώνων από την μακρόχρονη εντατική χρήση, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού έκριναν αναγκαία την υλοποίηση εκτεταμένων επεμβάσεων, με σκοπό τη σωτηρία και διατήρηση στο διηνεκές του ίδιου του μνημείου, καθώς και την ασφάλεια των πολυάριθμων επισκεπτών του.

Με την υπ' αριθμ. 3509/2.7.2018 (ορθή επανάληψη στις 3.7.2018) Απόφαση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, η Πράξη «Ανάδειξη σπηλαίου Πετραλώνων και αναβάθμιση των υποδομών του» εντάχθηκε στο Ε.Π. «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020, με αρχικό προϋπολογισμό 996.000 €. Στις 12.07.2021 εγκρίθηκε η Τροποποίηση της Πράξης, με αύξηση του προϋπολογισμού σε 1.053.847,70 €, προκειμένου να εκπονηθούν και να εγκριθούν οι αναγκαίες μελέτες και να περατωθούν οι εργασίες που προβλέπονται. Η ημερομηνία λήξης της πράξης τροποποιείται από 05-07-2022 σε 30-06-2023 για την οικονομική τακτοποίηση αυτής, με ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης την 31-12-2022.

Επιπλέον, το ΥΠΠΟΑ φροντίζοντας για την συντήρηση και συνολική αναβάθμιση του συνόλου του αρχαιολογικού χώρου του σπηλαίου Πετραλώνων και προκειμένου να διασφαλιστεί η άριστη διατήρησή του και η ελκυστικότητά του ως εδραιωμένου τουριστικού προορισμού, υλοποιεί τρία επιπλέον έργα, διά της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας:

- Στις 22-09-2020 εντάχθηκε η Πράξη «Επανεκθεση Συλλογών Μουσείου Πετραλώνων», που στο Ε.Π. «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020», προϋπολογισμού 529.200,00 € και με ημερομηνία λήξης την 31/08/2023. Σκοπός του έργου είναι η ανανέωση του μουσείου Πετραλώνων και τη λειτουργική- αισθητική αναβάθμιση του εκθεσιακού χώρου του, σύμφωνα με τις νέες μουσειογραφικές αντιλήψεις και απαιτήσεις. Στη νέα έκθεση θα παρουσιάζονται τα στοιχεία που έχουν προκύψει από την πολύχρονη έρευνα, καθώς και εκείνα που προήλθαν από τις πρόσφατες έρευνες στο σπήλαιο.

- Στις 28-02-2020 εντάχθηκε η Πράξη «Ανάπτυξη ψηφιακής πλατφόρμας και εργαστηρίου ανοικτής θέασης για την ανάδειξη, τεκμηρίωση και συντήρηση του σπηλαίου των Πετραλώνων (CAVE3)» στο Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020», προϋπολογισμού 195.031,45 € και με ημερομηνία λήξης την 27-2-2023. Πρόκειται για ένα ερευνητικό έργο που στοχεύει στην αξιοποίηση τεχνολογιών εικονικής πραγματικότητας και τρισδιάστατης εκτύπωσης για την ανάπτυξη καινοτομικών μηχανισμών περιήγησης στο σπήλαιο και στο μουσείο Πετραλώνων, με ειδικότερο σκοπό τη βιωματική και διαδραστική εμπειρία του επισκέπτη.

- Τέλος, από τις 6-10-2020 υλοποιείται το έργο «Μελέτες Ωρίμανσης για την Αποκατάσταση και Ανάδειξη Περιβάλλοντος Χώρου και Κτηριακών Εγκαταστάσεων Σπηλαίου Πετραλώνων Χαλκιδικής», με προϋπολογισμό 100.000,00 € από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΠΟΑ, προκειμένου να ωριμάσουν οι μελέτες για την ανάδειξη του περιβάλλοντος χώρου του σπηλαίου Πετραλώνων και των κτηριακών υποδομών (μελέτες οριστικές και εφαρμογής), ώστε να είναι δυνατή η χρηματοδότηση έργου στην επόμενη προγραμματική περίοδο.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, το ΥΠΠΟΑ, έχοντας πλήρη γνώση της μεγάλης σημασίας του σπηλαίου Πετραλώνων, καταβάλλει συντονισμένες προσπάθειες για την αναβάθμισή του, και προβαίνει σε ενέργειες που συμβάλλουν και στην επιστημονική και ερευνητική προβολή του.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΔΙΠΚΑ
3. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας